

Hrad založil Zdeslav z Divišova před rokem 1241 a jeho potomci, kteří se po hradu píší, ho drží doposud. Hrad byl přestavován ve 14. století. Jako majetek Petra Konopištského ze Šternberka byl v roce 1467 obležen a dobyt vojsky Jiřího Poděbradského. Poté byl obnoven a další přestavba následovala okolo poloviny 16. století. Výrazných úprav se Český Šternberk dočkal po třicetileté válce, kdy byly přestavěny především interiéry. V roce 1753 se uvádí nová zámecká budova na předhradí. Poslední výrazná přestavba proběhla v polovině devadesátých let 18. století a do dnešní podoby hrad doformovaly menší zásahy v 19. a na počátku 20. století. Dispozice byla nejspíše od počátku dvojdielná. Protože se jádro nacházelo na hřebeni, mělo dvě čela. Severní proti předhradí zajišťoval okrouhlý bergfrit a jižní čtverhranná věž spolu se štítovou hradbou.

Při východní straně stával dlouhý jednotraktový palác, jehož součástí byla i kaple s polygonálním závěrem. Z jejího portálu pochází kvalitní tympanon s reliéfem madony, vsazené dnes druhotně do portálu romantické kaple, zřízené v mladší jižní okrouhlé věži. Nejspíše již do 14. století je možno klást vznik čtverhranné vysunuté věže na skalce pod hradem, která byla s předhradím spojena dlouhou hradbou. Problémem doposud zůstává datování jižní okrouhlé věže volně stojící v samostatném ohrazení před jižním čelem jádra. Dosavadní literatura ji většinou kladla až do pozdní gotiky, nelze však vyloučit, že může být podstatně starší. Bolestné zkušenosti z dobytí hradu v roce 1467 přinutily majitele při obnově hradu po roce 1479 věnovat pozornost nejprve obranyschopnosti. Asi až v této době oběhl jádro, včetně jižní válcové věže a jejího opevnění, mimořádně úzký parkán. Nároží předhradí zajistily dvě malé podkovovité bašty. Největší nebezpečí pro hrad představoval nesporně dále stoupající hřeben na jižní straně. Proto ho zablokovala samostatná předsunutá bašta složitějšího stavebního vývoje. Za širokým příkopem stojí ve středu podkovovitěho opevnění, původně dřevěného, poté obezděného a v další fázi rozšířeného, v plné výši masivní bateriová polygonální věž s mohutným břitem. Vcházelo se do ní šnekovým schodištěm na zadní straně. Přízemí obsahuje pouze válcovou temnou prostoru, přístupnou původně jen otvorem v kupoli. První patro bylo vyhrazeno těžkým dělům. Z ústřední klenuté místnosti se rozbíhají chodbičky, ukončené jednou nebo dvěma střelnými. Místo jedné z nich se nachází portál, z něhož bylo možno vysunout trám s kladkou. Její pomocí se nahoru vytahovala těžká děla. Druhé patro věže bylo zjevně roubené či hrázdné a bylo určeno pro střelce z ručnic. Za čelní zdí bašty stával srub vytápěný kachlovými kamny, jehož plochá střecha zřejmě sloužila jako palebné postavení dalších děl. Kromě opevnění se pochopitelně zlepšovaly i obytné kvality jádra. Jeho plocha byla na východní straně rozšířena před starou raně gotickou hradbou a nádvoří se postupně začalo zaplňovat stavbami. V rámci této činnosti zmizela jižní čtverhranná raně gotická věž, která byla zřejmě těžce poškozena při obléhání. V další fázi bylo jádro rozšířeno severovýchodní přístavbou i krátkým křídélkem na jihu a celkově získalo značnou výšku.

Kontakt: Tel.: 317 855 101

web: www.hradceskysternberk.cz